

**A hagyományos és az új típusú
dohány- és nikotintartalmú termékek
kategóriái és a használatukkal összefüggő
nemkívánatos események**

A hagyományos és az új típusú dohány- és nikotintartalmú termékek kategóriái és a használatukkal összefüggő nemkívánatos események

A „nemkívánatos esemény” kifejezés alatt olyan váratlan, káros vagy kellemetlen és jellemzően heveny hatást értünk, amely egy termék használatához köthető, de nem feltétlenül van egyértelmű ok-okozati kapcsolat a használattal.

Égetéssel járó dohányzási célú termékek

Az égetéssel járó dohányzás (cigaretta, hevített dohánytermék, szivar, szivarka, vízpipa, dohányzási célú gyógynövénytermékek) következtében, a nikotin mellett több ezer vegyület, köztük mérgezők és daganatkeltők jutnak a szervezetbe, amelyek idővel szinte minden szervrendszerben (pl. légzőrendszer, keringési rendszer, immunrendszer, idegrendszer, reprodukciós rendszer, endokrin-anyagcsere rendszer, mozgásszervi rendszer, bőr és nyálkahártyák stb.) károsodást idézhetnek elő.

- ▶ **Cigaretta:** égési folyamat során fogyasztható/szívható dohányrúd.
- ▶ **Szivar:** égési folyamat során fogyasztható, természetes dohánylevelekből álló, külső borítással rendelkező dohányrúd.
- ▶ **Szivarka:** legfeljebb 3 g súlyú szivar.
- ▶ **Vízpipa:** hagyományosan vízpipadohány fogyasztására szolgál, hevítése faszénnel történik. Dohányt nem tartalmazó illatkövekkel vagy elektromos fűtőelemekkel is használható.
- ▶ **Hevített dohánytermék:** elektronikus hevítő készülékhez gyártott dohányrúd, amely aeroszolt állít elő. A dohány részleges égése (pirolízis) során káros anyagok keletkeznek, amelyek a tüdőt, az immunrendszert és az érrendszert a hagyományos cigarettához hasonlóan károsítják.
- ▶ **Dohányzási célú gyógynövénytermékek:** nikotintartalmú vagy mentes termékek, amelyeket égéssel vagy hevítéssel használnak. Egészség-

károsító vegyületeket bocsátanak ki; a rákkeltő vegyületek egészségkárosító hatása megfelelhet a hagyományos cigaretta daganatkeltő hatásának.

Heveny tünetek:

- ▶ **Tápcsatorna:** száj- és torokszárazság, hányinger, hányás, hasfájás
- ▶ **Légzőszervi:** köhögés, torokkaparás, orrfolyás, légszomj, asztmás tünetek (sípoló légzés, köhögési roham, mellkasi nyomás érzés,
- ▶ **Szem és bőr:** szemirritáció, hideg végtagok
- ▶ **Egyéb:** fejfájás, szédülés, nyugtalanság, gyorsult szívverés

Füst nélküli dohánytermékek

A mai napig sokféle füst nélküli dohányterméket (rágódohány, tüsszentésre szolgáló dohánytermék, snüssz) használnak. A füst nélküli dohánytermék is több ezer vegyületet tartalmazhat a nikotinon kívül. Ezek közül számos egészségkárosító, mérgező, vagy rákkeltő.

- ▶ **Rágódohány:** rágásra szánt, füst nélküli dohánytermék.
- ▶ **Tüsszentésre szolgáló dohánytermék:** orron át fogyasztható dohány.
- ▶ **Snüssz:** szájon át használt, porított/szemcsés dohány likacsos tasakban.

Heveny tünetek:

- ▶ **Tápcsatorna:** szájnyalukkahártya-irritáció, fekély, fokozott nyálképződés, nyelési kényszer
- ▶ **Légzőszervi:** égető érzés, orrfolyás, tüsszentés
- ▶ **Szem és bőr:** könnyezés
- ▶ **Egyéb:** szédülés, nyugtalanság

E-cigaretta

- ▶ Fő összetevők: nikotin, propilén-glikol/glicerin, víz, adalékok, aromák
- ▶ Az aeroszolban hevítés hatására mérgező vegyületek is keletkeznek, pl. rákkeltők, nyálkahártya irritáló anyagok, tüdőszövet-károsítók, szabadgyökök és krónikus gyulladással kórkép kialakulását elősegítők
- ▶ Nikotintartalom esetén aggodalomra ad okot a kontroll nélküli nikotinbevitel lehetősége, amelyet elősegíthet az izésítés miatti fokozott fogyasztás

Hevny tünetek:

- ▶ Tápcsatorna: szájszárazság, torokfájás, hányinger, hasmenés
- ▶ Légzőszervi: köhögés, légúti irritáció, gégeszűkület, légszomj, mellkasi nyomás érzés
- ▶ Szem és bőr: könnyezés, kiütés
- ▶ Egyéb: szédülés, fejfájás, magas vérnyomás, zavartság, epilepsziás görcs

Nikotinos tasak

- ▶ Nikotint, ízesítőanyagokat, édesítőszeret tartalmazó tasak
- ▶ Magas nikotintartalom, szájnyálkahártya irritáció

Heveny tünetek:

- ▶ Tápcsatorna: szájszárazság, nyálkahártya irritáció, szájnyálkahártya fekély, hányinger, hányás, gyomorfájdalom
- ▶ Egyéb: szédülés, szívdobogás, remegés, magas vérnyomás, zavartság, epilepsziás görcs.

A használattal összefüggő nemkívánatos események bejelentése

A bejelentést a <https://nngyk.gov.hu/hu/#sp-adatbazisoknyilvantartasok> oldalról elérhető Országos Szakrendszeri Információs Rendszer Kémiai Biztonsági Szakrendszerében (OSZIR-KBIR) kell megtenni.

A nemkívánatos eseményt mérgezési esetként az esetet lezáró orvos vagy egészségügyi intézmény jelenti.

A mérgezési eset bejelentést változatlan – a jogszabályban meghatározott – módon kell megtenni, de a hagyományos és az új típusú dohány- és nikotintartalmú termékekre vonatkozóan bővített adattartalommal.

A bejelentés során feltöltendő XLS formátumú új bejelentőlap, valamint annak betegfelvételnél használható DOC verziója az OSZIR-KBIR kezdőlapjáról, valamint az NNGYK honlapjának alábbi menüpontjából tölthető le:

Népegészségügy → Szakterületek/Kémiai biztonság → Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat → Letölthető dokumentumok

A kitöltött XLS bejelentőlapot az OSZIR-KBIR szakrendszerben a mérgezési esetbejelentő űrlap Kórházi ellátás lapjának Kapcsolódó iratok pontjában szükséges az adott mérgezési esethez feltölteni.

Bejelentés/Mérgezési eset → Új (Új eset felvitele) → Kórházi ellátás lap → Kapcsolódó iratok → Hozzáad (Irat hozzáadása) → Irrattípus kiválasztása (Mérgezési esetbejelentés kiegészítő dokumentuma) → Tallózás (Kitöltött XLS dokumentum kiválasztása) → Mentés (Irat mentése) → Mentés (Mérgezési esetbejelentés mentése)

Szükség esetén további segítség itt kérhető:
ettsz@nngyk.gov.hu, +36 1 476 6464.

Kiadó: Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ

Cím: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.

Főszerkesztő: Dr. Surján Orsolya országos tisztifőorvos

Szerkesztőség: NNGYK Kommunikációs Igazgatóság

Közreműködők:

OKPI: Tisza Judit, Tóth Erzsébet, Dr. Cselkó Zsuzsa.

BM Dohányzás Fókuszpont: Kiss Judit és Demjén Tibor

NNGYK: Balázs Andrea és dr. Bitó Katalin.

Layoutterv, tördelés: Horváth Tamás

Telefonszám: +36 1 476 11 00, Általános tájékoztatás: 1812

Email: info@egeszsegvonal.gov.hu

Postafiók: 1437 Budapest, Pf. 777

nngyk.gov.hu

 www.egeszsegvonal.gov.hu

 @nngyk.hivatalos

 @nngyk.hivatalos